

Inhoud

Voorwoord	1	
Godvergeten – Waardevol leven met dementie	2	7 sept
Schilderen	3	3 okt
De contouren van mijn geloof	4	15 okt
Deel de maaltijd - Oogstmaaltijd	5	4 nov
Liturgisch bloemschikken	5	dec
Bonhoeffer Theoloog, Christen, Tijdgenoot	6	2 dec
Wat behoort tot de Bijbel?	7	13 en 27 jan
Avond met de jongeren – “Niet zo perfect aub”	8	7 feb
Geloofscontactavonden	9	feb
40-Dagentijd: Sobere maaltijd en wandelingen	9	31 maart
Leven zonder oplossing	10	17 maart
Groene Kerk	11	22 april
“Wandelen met God”	12	7 mei

Het goede leven

Leven in het perspectief van Gods licht

Dat is het jaarthema van de PKN voor het seizoen 2020-2021.

Wat maakt het leven goed, ook in tijden van crisis?

De kerk kan woorden aanreiken voor die zoektocht. Wat geeft het leven zin, wat maakt het leven goed? Het is een vraag die volop speelt in de samenleving.

Nederland is één van de meest welvarende landen ter wereld, maar welvaart garandeert geen goed leven. Dat zien we in een crisis: welvaart kan verdampen, werk kan wegvallen, gezondheid kan afbrokkelen.

Het samenleven met anderen, met mensen die je lief zijn, geeft zin. Het geeft zin om er voor elkaar te zijn. Nu we de pijn hebben ervaren van elkaar niet nabij kunnen zijn, beseffen we maar al te goed hoe waar dit is. Het christelijke perspectief voegt daar nog iets aan toe: in die ander komt iets van God naar je toe.

Daarom hopen we dit seizoen weer mooie avonden en activiteiten met elkaar te houden. Door elkaar te ontmoeten, in gesprek te gaan met elkaar, naar elkaar te luisteren en samen dingen te beleven, om op die manier samen het goede leven te ervaren.

We hopen dat alle activiteiten dit jaar kunnen doorgaan zoals gepland. Een dagtocht met een bus en het open podium hebben we dit jaar helaas uit het programma moeten halen. Activiteiten waar veel voorbereiding in gaat zitten en waarvan het teleurstellend is als ze dan alsnog niet door kunnen gaan.

Een avond die het vorig seizoen moest worden afgelast, hebben we opnieuw ingepland. We hopen dat je samen met ons zult genieten van enkele mooie avonden!

Als je ideeën hebt voor het volgende seizoen, geef die dan vooral door aan Marja Dijkshoorn, Marin van Hartingsveldt, Frans Plieger of Liesbeth van Santen.

Wij wensen je veel inspiratie.

Ds. Tim van Iersel
Godvergeten – Waardevol leven met dementie

Maandag 7 september 2020

“Ik ben getrouwd, maar eigenlijk al weduwe”, aldus een partner van iemand met dementie.

Wie ben je eigenlijk nog, als je omgeving jou al heeft verloren, of zelfs dood heeft verklaard terwijl je nog leeft? Wie ben je, als je dat zelf niet meer weet?

Dementie gaat over de kernvragen van ons leven. Het tast de grondvesten van ons bestaan aan en het heeft grote impact op het leven van naasten.

Dominee Tim van Iersel zal deze thema's inleiden en hierover met ons in gesprek gaan. Daarbij zal hij praktische handreikingen geven hoe je mensen met dementie en hun naasten kunt blijven betrekken bij de (geloofs)gemeenschap.

Tim van Iersel is werkzaam als geestelijk verzorger en ethicus bij Woonzorgcentra Haaglanden (WZH) en auteur van “Godvergeten”.

In het boek "Godvergeten", gedachten over geloof en dementie, biedt Tim van Iersel handreikingen en bemoediging in het omgaan met dementie en God, aan de hand van thema's die daarbij belangrijk zijn: de vraag naar waarom (waarom overkomt mij dit?), over loslaten, jezelf vergeten en vergeten worden, muziek en vooruitzien.

Datum : maandag 7 september 2020
Tijd : 20:00 uur (inloop vanaf 19:45)
Locatie : Oude Kerk
Opgeven : niet nodig

Meditatief schilderen

Zaterdag 3 oktober 2020

Op deze zaterdag gaan we creatief aan de slag. We gaan met elkaar schilderen, in plaats van op stap, wat dit jaar lastig was te organiseren.

Om mee te doen met schilderen is geen ervaring in de schilderkunst nodig.

We kennen allemaal kunstenaars die hun kunsten laten zien en waarvan je je afvraagt, wat wil zij of hij daarin met ons delen. Een heel persoonlijke ervaring is daaraan vooraf gegaan. Een mooie omgeving, een muziekstuk of gewoon iets wat om je heen gebeurt en je met andere ogen bekijkt; schildersogen...

Dat is ook wat wij gaan doen. We lezen een tekst, aansluitend bij het jaarthema “het goede leven” en we vragen we ons af: wat raakt me, wat stoort of boeit me, en welke vormen en kleuren passen erbij.

Belangrijk is om je te laten inspireren en te zien wat er op het doek verschijnt, je te bezinnen op datgene wat er kan gebeuren. Plezier om dit te kunnen doen is belangrijk, daar begint het mee. Kom het met ons meebeleven.

Deze dag vindt plaats in de Oude Kerk. Voor materiaal zal worden gezorgd (tegelijktijd mag je ook eigen spullen meebrengen).

Datum : zaterdag 3 oktober 2020
Tijd : 14:00 tot ca. 17:00
Locatie : Oude Kerk
Bijdrage : € 7,50 voor materiaal en
inwendige mens
Opgeven : uiterlijk 26 sept. bij Frans Plieger
(f.plieger@hetnet.nl of
06-21 55 09 45)

Donderdag 15 oktober 2020

De contouren van mijn geloof

Het een verdween, het andere bleef

Mensen veranderen voortdurend. Ook hun manier van leven, hun geloofsbeleving, hun gedachtegoed. Waar je je ooit hard voor maakte, is naar achteren verschoven. Wat eens telde, heeft aan waarde ingeboet. Dat geldt voor ons allemaal, ook voor predikanten. Ds. Piet Schelling komt daarover vertellen en laat zien wat vandaag voor hem telt.

Ook zijn geloof is veranderd door de jaren heen. Er zijn geloofselementen die er niet meer zo toe doen, en er zijn er die hij buitengewoon belangrijk vindt. Hij heeft dingen losgelaten, om andere dingen toe te laten. Het één heeft meer gewicht dan het ander. Dat heeft ook gevolgen voor het kerkenwerk. Bijvoorbeeld in het pastoraat en de kerkdiensten.

Hij zoekt zijn houvast en richting in een handvol gedachten, te weten:

- Twijfelen is nodig om te groeien.
- Om vooruit te komen moet je achterlaten.
- De bron waaruit je put en het perspectief waarop je je richt, bepalen de weg die je gaat.
- Fantaseer zonder fantast te worden, droom zonder een dromer te worden.
- De keuze voor enkele sleutelwoorden, als brood voor het hart en kracht voor hand en voet.

We zijn benieuwd naar wat ds. Schelling daarover zal vertellen. Wees welkom.

Datum : donderdag 15 oktober 2020
Tijd : 20:00 uur (inloop vanaf 19:45 uur)
Locatie : Oude Kerk
Opgeven : niet nodig

Deel de maaltijd - Oogstmaaltijd

Woensdag 4 november 2020

Ook dit jaar hopen we weer de Oogstmaaltijd te kunnen houden op onze Dankdag voor “gewas en arbeid”, voorafgaande aan de Dankdienst. Met elkaar van een maaltijd genieten is een fijne ervaring en een goede manier om elkaar te ontmoeten en een gesprek aan te gaan met tafelgenoten. Aan deze maaltijd kan iedereen meedoen.

Wel worden er mensen gevraagd om (thuis) een deel van dit buffet klaar te maken en mee te brengen. Van tevoren horen we graag wie er mee eet en wie er ook wil koken. In overleg maken we dan met elkaar een heerlijke gevarieerde maaltijd van al wat het seizoen geeft, met een hoofd- en een na-gerecht; de maaltijd wordt afgesloten met koffie en/of thee.

Datum : woensdag 4 november 2020
Tijd : 18:00 uur (voor de dankdienst)
Locatie : in de zijbeuk van de Oude Kerk
Opgeven : kokers en eters graag voor 28 oktober opgeven bij Marja Dijkshoorn
(dijkshoorn@uitmaasland.nl of 010-5910607)
Bijdrage : € 5,- voor de onkosten (resterend bedrag voor een goed doel)

Liturgisch bloemschikken

Adventstijd 2020 en 40-dagentijd 2021

Ook dit jaar kunnen we in de adventstijd en 40-dagen tijd genieten van prachtige liturgische bloemstukken die met veel liefde en toewijding worden gemaakt. In elke dienst is er een korte toelichting over achtergronden van de schikking, die past bij het Bijbelgedeelte van die zondag. Voor het maken van de stukken wordt gebruik gemaakt van de online brochure van kerk in actie. Hier wordt bij de materiaalkeuze ook rekening gehouden met het milieu.

Als je mee wilt doen met het maken van deze bloemstukken, ben je van harte welkom! Voor meer informatie kun je terecht bij Carin Sonneveld (carinvliet@gmail.com of 06-42980099).

Woensdag 2 december 2020

Bonhoeffer: Theoloog, Christen, Tijdgenoot. Bruggenbouwer tussen geloof en rationaliteit, tussen kerk en cultuur, tussen traditie en moderne tijd.

In het kader van het Bonhoeffer-jaar hebben wij ds. Hans Buurmeester uitgenodigd om op 2 december een lezing te komen geven over de Duitse theoloog en predikant Dietrich Bonhoeffer. Het was op 9 april 2020 vijfenzeventig jaar geleden dat hij door de nazi's werd vermoord in concentratiekamp Flossenbürg, vanwege zijn deelname aan het verzet tegen Hitler.

Bonhoeffer is op dit moment actueler dan ooit.

Zijn theologie wordt gekenmerkt door diep doorleefd geloof, waaruit het handelen in de politieke situatie van zijn dagen voortvloeide. Hans Buurmeester gaat in op de vraag hoe het kon dat een christen als Bonhoeffer uiteindelijk in het verzet terecht kwam met als mogelijke uiterste consequentie de moord op de leider van het land. Hij vertelt verder wie Bonhoeffer was, waarom hij er voor koos om theologie te gaan studeren en hoe hij een theologie ontwikkelde die gekenmerkt wordt door ethische keuzes.

Ook kunnen er vragen gesteld worden. Na de pauze is er een diaserie met uitleg over het leven van Bonhoeffer.

Drs. J.C. Buurmeester is emeritus predikant, woont in Vlaardingen en hij is secretaris van het Nederlandstalig Bonhoeffer Werkgezelschap.

Datum : woensdag 2 december 2020
Tijd : 20:00 uur (inloop vanaf 19:45 uur)
Locatie : Oude Kerk
Opgeven : niet nodig

Woensdag 13 en 27 januari 2021

Hoe kwam onze bijbel als verzameling boeken tot stand (canonisatie)?

De Bijbel omvat 66 bijbelboeken. Vroeger leerden we deze lijst uit het hoofd: Genesis, Exodus tot en met Openbaring. In elke protestantse Nederlandse bijbeluitgave is die volgorde hetzelfde. De Bijbel werd gepresenteerd als een vast afgerond geheel.

Wie een keer een katholieke Bijbel heeft ingezien, ontdekte dat tussen de bekende boeken van het Oude Testament andere boeken zijn opgenomen: Tobit, Judit, en nog andere aanvullingen. Wie een Joodse Bijbel inziet, merkt op dat niet Maleachi maar 2 Kronieken het laatste boek van het Oude Testament is.

Verder wordt in de Bijbel verwezen naar boeken die wij niet kennen of die niet in onze Bijbel opgenomen zijn. Een boek dat wij niet kennen is 'de Kronieken van de koningen van Israël', waarnaar wordt verwezen in 2 Kronieken 33:18. Het gaat daar over een gebed van Manasse. In de protestantse Bijbel staat dat gebed niet. Maar misschien is dat het gebed van Manasse dat in de katholieke Bijbel staat, na 2 Kronieken 33:12.

Opvallend is ook dat in de oudste Bijbels lang niet alle bijbelboeken zijn opgenomen die wij kennen. Dat zou kunnen omdat de Bijbel dan te dik zou worden voor de oude bindtechnieken. Maar soms werden juist wel andere, niet bijbelse geschriften, in een verzamelband opgenomen, zoals het destijds populaire 'De herder van Hermas'.

Wat tot de Bijbel behoort, was dus niet altijd even duidelijk. Hoe kwamen wij uiteindelijk wel tot een normatieve canon? Over die vraag zal Wim de Ruyter in twee aparte avonden met ons nadenken. De eerste avond gaan we naar het Oude Testament kijken en de tweede avond naar het Nieuwe Testament.

Datum : woensdag 13 en 27 januari 2021
je kunt op één van beide of op beide avonden komen.
Tijd : 20:00 uur (inloop vanaf 19:45 uur)
Locatie : Oude Pastorie
Opgeven : niet nodig

Ds. Renske Oldenboom
Avond met de jongeren – “Niet zo perfect aub”

Zondag 7 februari 2021 (vanaf 18:00 uur)

Het goed willen doen,
de moed om te falen,
nee durven zeggen.
Allemaal dingen die voor velen van ons herkenbaar zijn.

Studentenpastor ds. Renske Oldenboom uit Delft neemt ons daarom mee in het thema “Niet zo perfect aub”.

Deze avond is voor iedereen. Voor alle jongeren én voor alle andere gemeenteleden die een goed gesprek willen hebben met elkaar. Na de soep en broodjes geeft zij een inleiding op dit aansprekende thema en praten we er samen over verder.

Vorig jaar was deze avond al voorbereid, maar kon op het laatste moment niet doorgaan. Vanwege het aansprekende thema, is deze avond opnieuw ingepland.

We beginnen de avond met soep en broodjes.

- Daarna zal ds. Renske Oldenboom een inleiding geven op het thema.
- Naar aanleiding van deze inleiding, zullen we daarna in groepjes een goed gesprek hebben. Dit doen we aan de hand van stellingen of vragen die betrekking hebben op het thema.

Iedereen, van elke leeftijd, is welkom op deze avond. Neem je telefoon mee!
(Als je niet mee kunt of wilt eten, kun je evt ook om 18:45/19:00 aanschuiven.)

Datum : zondagavond 7 februari 2021

Tijd : 18:00 tot 20:30 uur (begin met soep en een broodje)

Locatie : Oude Kerk

Opgeven : graag uiterlijk 3 feb, i.v.m. de inkoop van de maaltijd,
bij Marin van Hartingsveldt (010-5926412 of henkenmarin@hetnet.nl)

Februari en maart 2021

Ook dit seizoen worden geloofscontactavonden georganiseerd, om elkaar in een kleine groep, in informele sfeer, te ontmoeten. Het thema van dit jaar is “Het goede leven – Leven in het perspectief van Gods licht” (het thema van de PKN voor 2020-2021, zie ook het voorwoord).

Tijdens deze avonden zullen we met elkaar nadenken over wat het goede leven voor ons is. Om zo samen het goede leven te kunnen ervaren.

Er zijn avonden mét en zonder maaltijd en avonden met een creatieve verwerking. De avond wordt geleid door één van de ouderlingen.

Over de exacte data word je t.z.t. geïnformeerd via de Op Weg. Voel je welkom!

40-Dagentijd: Sobere maaltijd en wandelingen

---

17 febr. t/m 5 april 2021 (40-dagentijd)

In de 40-dagentijd, van Aswoensdag (17 feb. 2021) t/m Pasen (4 en 5 april 2021) worden diverse activiteiten gepland. Ook zijn er meer diensten en vespers.

Oecumenische wandelmomenten

In de 40-dagentijd, worden iedere ochtend (behalve op zondag) wandelingen georganiseerd in Midden-Delfland, voorafgaand door een kort bezinningsmoment en eindigend met een kopje koffie.

Sobere maaltijd

In de Stille week wordt een sobere maaltijd gehouden. Aan het eind van de maaltijd wordt een vrijwillige bijdrage gevraagd. Wil je meehelpen met koken, graag!

Datum : woensdag 31 maart 2021

Tijd : om 18:00 uur, voorafgaand aan de vesper

Locatie : in de zijbeuk van de Oude Kerk

Opgeven : voor de maaltijd en/of koken, kan tot 26 maart, bij Annet Vermeer (geervliet@kabelfoon.nl, tel. 06-15 627 421) of bij Marja Dijkshoorn (dijkshoorn@uitmaasland.nl, tel. 010-5910607).

Voor meer informatie over deze activiteiten kun je te zijner tijd meer lezen in de Op Weg, in de Samen en op de website.

Woensdag 17 maart 2021

Op deze avond neemt ds. Ad van Nieuwpoort ons mee in verhalen van gewone mensen, die hij legt naast het verhaal van Job. Hiervoor neemt hij zijn nieuwe boek *Leven zonder oplossing* als uitgangspunt.

In jan 2019 kwam Ad van Nieuwpoort ook naar Maasland. Hij heeft toen een boeiende avond gehouden over een andere manier van bijbellezen, aan de hand van zijn boek *Uit de tijd*.

Hij laat op aansprekende wijze zien hoe bijbelverhalen een rol van betekenis kunnen spelen, in het leven van mensen van nu.

Vóór de coronacrisis hadden we soms het gevoel dat het leven maakbaar is. Voor elk probleem een oplossing, op elke vraag een antwoord. Wie 'mislukte', had dat vast aan zichzelf te wijten. Tot een heel klein virus ons uit deze droom wakker schudde.

In *Leven zonder oplossing* laat Ad van Nieuwpoort zien dat de mens al eeuwen last heeft van die maakbaarheidsgedachte. Aan de hand van het aangrijpende verhaal van Job, laat hij zien dat we niet moeten proberen een antwoord te vinden op menselijk lijden. Job is een mens die alles verliest, maar toch overeind blijft.

Ad van Nieuwpoort legt Jobs verhaal naast de verhalen van mensen die hij in zijn werk tegenkomt. In tijden van corona, ziekte en verlies, maar ook bij rouw, scheiding en burn-out. Het gaat niet om de antwoorden, maar om de goede vragen.

Dr. Ad van Nieuwpoort is predikant, sinds de zomer van 2020 in Den Haag. Hij is ook regelmatig te beluisteren als commentator bij Radio 1.

Datum : woensdag 17 maart 2021
Tijd : 20:00 uur (inloop vanaf 19:45)
Locatie : Oude Kerk
Opgeven : niet nodig

Simon Hanemaaijer en Bram van der Maas
Groene Kerk

Donderdag 22 april 2021

Klimaatproblematiek, uitputting van grondstoffen, aantasting van de aarde en daarmee ook van mens en dier, afnemende biodiversiteit...

Onze huidige levensstijl, bewust of onbewust, is een belangrijke oorzaak van al deze problemen. Het terugdringen van deze omvangrijke problematiek vraagt een grote maatschappelijke omslag.

Wat is onze persoonlijke rol en impact in dat geheel? Wat is onze rol als Christen? Is het vooral een bedreiging, of misschien juist eens kans om vanuit ons Geloof en de Bijbelse opdracht hier betekenis aan te geven?

Wat is de zin én onzin? Simon Hanemaaijer neemt ons deze avond mee met een interactieve presentatie over het thema "Groene Kerk." Hoe worden we stapsgewijs van "onbewust onbekwaam", "bewust bekwaam"?

In aansluiting hierop zal Bram van der Maas namens de kerkrentmeesters een toelichting geven hoe bij de herinrichting van de oude kerk duurzame keuzes zijn gemaakt.

Het belooft een boeiende, inspirerende avond te worden.

Datum : Donderdag 22 april 2021
Tijd : 20:00 uur (inloop vanaf 19:45)
Locatie : Oude Kerk
Opgeven : niet nodig

Vrijdag 7 mei 2021

Op deze avond in mei hopen we met elkaar weer fijn te kunnen gaan wandelen. Samen wandelen is ontspannend en verbindt.

Na een wandeling over het kerkenpad in Maasland, door de duinen in Hoek van Holland, en een geplande wandeling bij 't Woudt, die we vorig jaar niet met elkaar konden maken, willen we deze keer weer een wandeling maken in onze eigen buurt.

Onderweg is er gelegenheid tot ontmoeting en gesprek. Ieder jaar reiken we een thema aan met bepaalde vragen, waarover tijdens de wandeling geheel vrijblijvend gesproken kan worden. Dit jaar denken we aan het thema “wandelen met God”.

We verzamelen bij de Oude Pastorie aan het Kerkplein. Ds. Wim de Ruyter zal een korte introductie geven over de wandeling en het thema.

Na afloop van de wandeling zullen we nog wat met elkaar drinken en napraten. Afhankelijk van het weer kunnen we dat buiten doen of in de Oude Pastorie.

Datum : vrijdag 7 mei 2021
Tijd : 19:30 uur
Locatie : verzamelen bij de Oude Pastorie
Opgeven : voor 5 mei, bij Marin van Hartingsveldt
(06-10974903 of henkenmarin@hetnet.nl)

Pelgrimslied *Vroeg in de morgen*

Vroeg in de morgen - dauw lag op het land -
zijn wij op weg gegaan, het afscheid van een vriend,
verwaaide groet.

Geen zware last, wat kleren en een brood,
geen stok om mee te gaan, een eerste struikelpas,
steun voor elkaar.

Nog onvervuld, verlangend zoeken wij,
de ruimte van het land, de wijde van de tijd,
een vriend, mijn God.

Langs groenend graan, belofte voor de oogst,
een schaduw voor mij uit, gestalte vaag bekend,
trekken wij op.

Een smal hard pad tussen de velden door,
de aren barstensvol, verzengde zonnebloem.
Een stenen tijd.

De dag is vuur, de aarde dichtgeschroeid.
Met zout doordrenkt gaan wij, de lippen zwijgen droog,
de ogen mat.

Vergeten, waarom zijn we weggegaan,
geen zicht meer op een doel, wij dwalen rond verdwaasd,
haast zoekgeraakt.
Geen schaduw achter mij, geen voor mij uit,
geen engel die mij voedt, geen die mij schraagt, mij troost,
een stok alleen.

Het land verkleurt, het avondlicht maakt mild.
een stil, weids vergezicht, het suizen van de wind.
Het water wacht.
Het koren is geoogst, de velden leeg.
Gedreven worden wij, niet meer op eigen kracht,
weer met elkaar.

Tot rust gekomen is mijn ziel in mij.
U bent ons landschap, God, de ruimte van de tijd
geeft U alleen.
Met duizenden gaan wij de tijden door,
zien torens aan de kim, kantwerk van licht en steen:
een nieuwe stad.

Andries Govaart (Zingend Geloven 8)